

SPIS TREŚCI

Wstęp	
Diabeł wcielony	11
Dlaczego ja?	17
O co chodzi z połową brody?	21
Co powinienem zrobić?	22
Jak powstała ta książka?	25
 CZĘŚĆ PIERWSZA	
WIR BŁĘDNYCH PRZEKONAŃ	29
Rozdział 1	
Jak ten człowiek może wierzyć w coś takiego?	31
Błędne przekonania z bliska	36
Błędne przekonania nie są problemem ani prawicy, ani lewicy	38
Sztafeta błędnych przekonań	40
Rozdział 2	
Wciągający wir	43
Podstawy	45
Wir w dużej skali. Społeczna spirala utraty zaufania	48
 CZĘŚĆ DRUGA	
ELEMENTY EMOCJONALNE I OPOWIEŚĆ O STRESIE	51
Rozdział 3	
Presja, stres, ugięcie, złamanie	53
Stres w życiu samotnej matki	53
Stres stresowi nierówny	59
Wyuczona bezradność jako skutek nieprzewidywalnego stresu	61
Kumulatywna natura stresu	64
Błędna atrybucja emocji	65
Jak stres wpływa na funkcjonowanie poznawcze?	68
Rezyliencja – czynniki pomocne w walce z niedostatkiem	71
Jak zwiększyć rezyliencję?	73
Niszczące skutki nierówności ekonomicznych	76
W jaki sposób badania nad mentalnością niedostatku mogą nam pomóc w przeciwdziałaniu błędnym przekonaniom?	77
Niszczący wpływ poczucia krzywdy	78
Lunch z wyznawczynią błędnych przekonań	82
W poszukiwaniu ulgi	84

Rozdział 4

Wskazanie złoczyńcy jako sposób odzyskania kontroli	85
Zaburzenie obsesyjno-kompulsywne jako metafora wiru błędnych przekonań	89
Ból zadany celowo boli bardziej	93
Dlaczego wyznawców błędnych przekonań pociągają tak skomplikowane historie?	98
Psychologia nienawiści	105
Rozrywka? Tak, rozrywka	109
Podsumowanie	112

CZĘŚĆ TRZECIA

ELEMENTY POZNAWCZE I OPOWIEŚĆ O NASZYM DYSFUNKCYJNYM SYSTEMIE PRZETWARZANIA INFORMACJI	115
---	------------

Rozdział 5

W poszukiwaniu prawdy, w którą chcemy wierzyć	117
Gdy błędne przekonanie spotyka dezinformację	118
Anatomia teorii spiskowej	122
Umysł silniejszy niż magnesy?	127
Tendencyjne poszukiwania – czego nauczył mnie mój niedoszły kat na temat mojej skłonności do błędnych przekonań	132
Karty Wasona	136
W poszukiwaniu raka	139
Retrospektywne łączenie kropek	141
Ostrzeżenie: zaraz zrobi się jeszcze dziwniej	144

Rozdział 6

Cieężko pracujemy, aby uwierzyć w to, w co już wierzymy	145
Umotywowane rozumowanie	146
Historia pechowego lekarza	150
Awersja do rozwiązań	155
Jak myślimy (nierzadko błędnie) o własnym myśleniu?	160
Efekt Dunninga–Krugera	161
Złudzenie głębi rozumienia	163
Wiedza o rowerze	164
Perswazja nie zawsze jest skuteczna	170
Nadmierna pewność siebie a fake newsy	172
Podsumowanie	173

CZĘŚĆ CZWARTA

ELEMENTY OSOBOWOŚCIOWE I OPOWIEŚĆ O RÓŻNICACH INDYWIDUALNYCH	175
---	------------

Rozdział 7

Czego można się dowiedzieć na temat osobowości od ludzi porwanych przez kosmitów	177
Zagubiony Saul	177

Kilka słów na temat osobowości	180
Rozszyfrowanie osobowości – cechy i stany	182
Wyzwania w eksperymentach z udziałem wyznawców błędnych przekonań.....	184
Lista teorii spiskowych, które ująłem w ogólnej skali wiary w teorie spiskowe	185
Moje ulubione błędne przekonanie	191
Groźne skutki błędów pamięci w prawdziwym życiu	196
Osobowość ludzi porwanych przez kosmitów – pogłębiona analiza	200
Rozdział 8	
Próba zdefiniowania roli, jaką odgrywa osobowość	
w wirze błędnych przekonań	203
Jak stres wzmaga wzorotwórstwo?	208
Zaufanie i nadmierne zaufanie do własnej intuicji.....	211
Pokora intelektualna	213
Test świadomego myślenia.....	218
Podejmowanie decyzji	219
Narcyzm	224
Podsumowanie	228
CZĘŚĆ PIĄTA	
ELEMENTY SPOŁECZNE I OPOWIEŚĆ O PLEMIENNOŚCI	229
Rozdział 9	
Ostracyzm, przynależność i atrakcyjność społeczna	
błędnych przekonań	231
Początkowe wabienie społeczne.....	232
Ból ostracyzmu	235
Najmilsi ludzie w internecie – dla siebie nawzajem.....	237
Podtrzymywanie społeczne.....	239
Dlaczego ostracyzm był szczególnie dotkliwy w trakcie pandemii	
COVID-19?	244
Niechciany prezent, podawany dalej – wpływ ostracyzmu na innych.....	247
Rozdział 10	
Akcelerator społeczny	251
Dysonans poznawczy	252
Fałszywy spisek, prawdziwa wspólnota?	256
Wykorzystanie ekstremizmu	
do budowania tożsamości.....	258
Smutna historia siostry Nadine.....	259
Tożsamość, polaryzacja i przyspieszenie	
procesu błędnych przekonań	262
Kilka słów o mediach społecznościowych	265
Czy hejterzy są mniej zaciekli w realu?	268
W jaki sposób wysoka stawka społeczna utrudnia	
wydostanie się z wiru błędnych przekonań?.....	270
Podsumowanie	271

CZĘŚĆ SZÓSTA	
BŁĘDNE PRZEKONANIA, ZAUFANIE I OPOWIEŚĆ O PRZYSZŁOŚCI	275
Rozdział 11	
Czy możemy sobie pozwolić na to, aby znowu zaufać?	
Czy możemy sobie pozwolić na brak zaufania?	277
Smar, który oliwi społeczeństwo	278
Jak nieufność rodzi jeszcze większą nieufność?	280
Brak zaufania a media – kwestia odpowiedzialności	282
Pokusa nieufności	285
Rozdział 12	
Dlaczego Superman napawa mnie nadzieją?	
Ostatnie słowo (no, niezupełnie)	289
Dlaczego Superman napawa mnie nadzieją?	291
Na zakończenie	294
PODZIĘKOWANIA	297
BIBLIOGRAFIA	299
INDEKS NAZWISK	307
INDEKS RZECZOWY	311